

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-214-03

Druk nr 2462
Warszawa, 16 stycznia 2004 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy - Prawo pocztowe,

co do którego Rada Ministrów zadeklarowała, że ma na celu dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej.

Jednocześnie, zgodnie z wymogami art. 34 ust. 5 regulaminu Sejmu, przekazuję, przetłumaczone na język polski, teksty przepisów Unii Europejskiej, do których ma być dostosowane prawo polskie.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Infrastruktury.

(-) Leszek Miller

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo pocztowe¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 12 czerwca 2003 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. Nr 130, poz.1188) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 44 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Operator publiczny jest obowiązany przedstawić Prezesowi URTiP wraz ze sprawozdaniem z działalności pocztowej, o którym mowa w ust. 1, informację o liczbie złożonych skarg z tytułu opóźnionego doręczenia przesyłek listowych najszybszej kategorii i przesyłek listowych niebędących przesyłkami najszybszej kategorii.”;

2) w art. 47:

a) w ust. 1 uchyla się pkt 4;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Nie narusza wyłączności świadczenia usług zastrzeżonych przyjmowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek wymienionych w ust. 1, w obrocie krajowym lub zagranicznym, o masie nieprzekraczającej granicy wagowej, o której mowa w ust. 4, za pobraną przez operatora opłatą, nie niższą niż dwu i pół-krotność opłaty za przyjęcie, przemieszczenie i doręczenie przesyłki listowej stanowiącej przesyłkę najniższego przedziału wagowego najszybszej kategorii określonej w cenniku powszechnych usług pocztowych operatora publicznego,

o którym mowa w art. 51 ust. 4, obowiązującego w danym czasie odpowiednio w obrocie krajowym i zagranicznym.”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Granica wagowa usług zastrzeżonych wynosi 50 g.”;

3) po art. 48 dodaje się art. 48a w brzmieniu:

„Art. 48a. 1. Operator publiczny obowiązany jest doręczać przesyłki listowe przyjęte do przemieszczenia i doręczenia w ramach powszechnej usługi pocztowej:

1) nie później niż w 4 dniu po dniu nadania – w przypadku przesyłki listowej najszybszej kategorii;

2) nie później niż w 6 dniu po dniu nadania – w przypadku przesyłki niebędącej przesyłką najszybszej kategorii.

2. W przypadku doręczenia przesyłki listowej w terminie późniejszym niż określony w ust. 1, nadawcy przysługuje prawo do wniesienia skargi z tytułu opóźnionego doręczenia przesyłki listowej.

3. Prawo, o którym mowa w ust. 2, przysługuje adresatowi, gdy przesyłka zostanie mu doręczona albo gdy nadawca zrzeknie się na jego rzecz tego prawa.

4. Skargę wnosi się:

1) nie wcześniej niż:

a) 5 dnia – w przypadku przesyłki listowej najszybszej kategorii,

b) 7 dnia – w przypadku przesyłki listowej niebędącej przesyłką najszybszej kategorii oraz

2) nie później niż po upływie 14 dni

– od dnia nadania przesyłki listowej.

5. Skargę wnosi się w każdej placówce operatora publicznego, w formie pisemnej, ustnej do protokołu bądź w innej, w tym elektronicznej, która ujawnia wolę skarżącego w sposób dostateczny.
 6. Placówka operatora publicznego, w której została wniesiona skarga, przekazuje ją niezwłocznie do jednostki organizacyjnej właściwej do rozpatrzenia skargi. Jednostka ta, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania skargi, udziela na nią odpowiedzi w formie pisemnej.
 7. Skarga powinna zawierać:
 - 1) imię i nazwisko albo nazwę skarżącego oraz jego adres;
 - 2) określenie rodzaju przesyłki listowej, której dotyczy;
 - 3) uzasadnienie skargi;
 - 4) datę oraz podpis skarżącego.”;
- 4) w art. 50:
- a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zastosowanie jednolitych opłat nie wyklucza prawa operatora świadczącego powszechnie usługi pocztowe do zastosowania taryfy specjalnej, niższej niż obowiązująca za dany rodzaj lub sposób świadczenia usługi w stosunku do nadawców, którzy wykonują uzgodnione z operatorem czynności związane z przygotowaniem lub opracowaniem przesyłek lub uzgodnią z nim dodatkowe warunki w zakresie sposobu świadczenia usługi oraz do nadawców nadających znaczną liczbę przesyłek w ustalonym z operatorem okresie czasu, pod warunkiem, że operator przy ustalaniu opłat:

- 1) stosuje wobec nadawców jednolite i równe kryteria zarówno co do opłat jak i warunków związanych z umową;
- 2) uwzględnia koszty świadczenia usługi obejmującej pełny zakres oferowanych świadczeń związanych z usługą pocztową danego rodzaju lub sposobem świadczenia tej usługi, z wyłączeniem kosztów nieponiesionych w związku z ograniczeniem wykonywanych przez operatora czynności.”,

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Operator świadczący powszechne usługi pocztowe obowiązany jest określić w regulaminie, o którym mowa w art. 49 ust. 1, kryteria ustalania taryf specjalnych z uwzględnieniem zasad, o których mowa w ust. 3, i udostępnić informację w tym zakresie we wszystkich placówkach operatora, w których te usługi są świadczone.”;

5) po art. 50 dodaje się art. 50a w brzmieniu:

- „Art. 50a. 1. Zakazane jest subsydiowanie powszechnych usług pocztowych niebędących usługami zastrzeżonymi z przychodów z usług zastrzeżonych.
2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie ma zastosowania, w przypadku gdy subsydiowanie jest dokonywane w rozmiarze niezbędnym do wywiązania się operatora publicznego z nałożonego na niego obowiązku świadczenia powszechnych usług pocztowych w zakresie usług niebędących usługami zastrzeżonymi.
 3. Zamiar rozpoczęcia subsydiowania wraz z pisemnym uzasadnieniem operator publiczny przedstawia Prezesowi URTiP w celu uzyskania opinii w zakresie wystąpienia przesłanki, o której mowa w ust. 2.

4. Prezes URTiP wydaje opinię w sprawie zasadności uruchomienia subsydiowania w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia.
5. Prezes URTiP w okresie przewidzianym do wydania opinii może pisemnie wezwać operatora publicznego do przedłożenia dodatkowych informacji w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, z wyjątkiem art. 1 pkt 2 lit. b i c, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2006 r.

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje transpozycji dyrektywy 2002/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 czerwca 2002 r. zmieniającej dyrektywę 97/67/WE w zakresie dalszego otwarcia na konkurencję wspólnotowych usług pocztowych (Dz. Urz. WE L 176 z dnia 5.07.2002 r., str. 21 i in.).

UZASADNIENIE

Nowelizacja ustawy z dnia 12 czerwca 2003 r. – Prawo pocztowe dokonywana jest w związku z koniecznością implementacji postanowień dyrektywy 2002/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 czerwca 2002 r. zmieniającej dyrektywę 97/67/WE w zakresie dalszego otwarcia na konkurencję wspólnotowych usług pocztowych.

Dyrektywa 2002/39/WE opublikowana została w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich z dnia 5 lipca 2002 r., tj. po terminie wniesienia do Sejmu RP rządowego projektu ustawy – Prawo pocztowe, stąd jej regulacje nie znalazły odzwierciedlenia w Prawie pocztowym, które implementuje wyłącznie postanowienia Dyrektywy 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług z jednoczesnym uwzględnieniem okresu przejściowego. Wynegocjowany przez Rząd w Kopenhadze w grudniu 2002 r. i zapisany w Traktacie Akcesyjnym okres przejściowy dotyczy tempa liberalizacji rynku pocztowego w Polsce do 2006 r. i w praktyce oznacza, że tempo to będzie wolniejsze niż w krajach członkowskich UE. Zgodnie z intencją Rządu powinno to zapewnić operatorowi publicznemu, jakim z mocy ustawy jest Poczta Polska, czas niezbędny na dostosowanie do działania w warunkach rynku konkurencyjnego.

Wynegocjowana derogacja przepisów wspólnotowych w zakresie tempa liberalizacji rynku pocztowego (Załącznik nr XII do Traktatu Akcesyjnego) pozwala na utrzymanie granicy wagowej obszaru usług zastrzeżonych dla Poczty Polskiej do 31 grudnia 2005 r. na poziomie 350 g (kraje członkowskie UE zobowiązane są zgodnie z dyrektywą 2002/39/WE do stosowania w okresie od 1 stycznia 2002 r. do końca 2005 r. granicy wagowej na poziomie 100 g). Jednocześnie granica cenowa usług zastrzeżonych w Polsce począwszy od daty przystąpienia do UE do końca 2005 r. będzie stanowiła 3-krotność opłaty pobieranej przez operatora publicznego za przesyłkę z korespondencją najszybszej kategorii w najniższym przedziale wagowym, podobnie jak to ma miejsce w krajach członkowskich UE.

Z uwagi na fakt, że Polska została zobowiązana w art. 2 Traktatu Akcesyjnego do wdrożenia całego prawnego dorobku wspólnotowego z uwzględnieniem zawieszenia

w czasie stosowania niektórych postanowień objętych okresami przejściowymi, istnieje obowiązek transpozycji do prawa krajowego wszystkich postanowień dyrektywy 2002/39/WE nowelizującej dyrektywę 97/67/WE, tj. :

- 1) określenia terminu kolejnego etapu liberalizacji rynku pocztowego (znowelizowany art. 7 dyrektywy 97/67/WE),
- 2) wprowadzenia przepisu dotyczącego zasad stosowania przez operatora świadczącego usługi powszechne tzw. „taryf specjalnych” (znowelizowany art. 12 pierwsze tiret dyrektywy 97/67/WE),
- 3) wprowadzenia przepisu dotyczącego zakazu wzajemnego subsydiowania usług powszechnych poza obszarem zastrzeżonym z przychodów z usług w tym sektorze (znowelizowany art. 12 drugie tiret dyrektywy 97/67/WE),
- 4) wprowadzenia przepisu dotyczącego określenia odpowiedzialności operatora publicznego za nienależyte wykonanie usługi powszechnej poza przypadkami zaginięcia, ubytku zawartości czy uszkodzenia przesyłki także w zakresie braku zgodności z normami jakości usług (znowelizowany art. 19 dyrektywy 97/67/WE).

Powyższy obowiązek realizowany jest w następujących zapisach noweli ustawy – Prawo pocztowe:

Ad 2) Zgodnie z postanowieniami Traktatu Akcesyjnego od 1 stycznia 2006 r granica wagowa obszaru zastrzeżonego powinna być obniżona do 50 g, natomiast cenowa do 2,5-krotności opłaty (w ten sposób Polska zacznie realizować zadanie liberalizacji rynku pocztowego zgodnie z tempem obowiązującym kraje członkowskie UE, a określonym w dyrektywie 2002/39/WE). Wymóg ten realizowany jest poprzez proponowaną w art. 1 w pkt 2 noweli zmianę brzmienia art. 47 ustawy – Prawo pocztowe, która wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2006 r. (art. 2 noweli).

W przypadku obrotu zagranicznego zdecydowano się na korzystniejsze na obecnym etapie rozwoju rynku pocztowego w Polsce rozwiązanie dopuszczone w dyrektywie 2002/39/WE. Zgodnie z art. 1 pkt 1 tej dyrektywy kraj członkowski może podjąć decyzję o liberalizacji zagranicznej poczty wychodzącej bądź też utrzymać zastrzeżenie tej poczty w granicach wagi i ceny jak w obrocie krajowym, jeżeli jest to uzasadnione specyfiką krajowego

ryнку pocztowego i koniecznością zapewnienia warunków świadczenia usług powszechnych.

W chwili obecnej nie ma uzasadnienia dla szybszej liberalizacji rynku usług pocztowych w obrocie zagranicznym. Wprawdzie rynek zagranicznej poczty wychodzącej stanowi stosunkowo niewielki procent w przychodach Poczty Polskiej, to jednak rachunek symulacyjny wskazuje, że jego uwolnienie w tempie szybszym niż przewidziano dla rynku krajowego może spowodować istotne konsekwencje dla całego obrotu zagranicznego przedsiębiorstwa. Utrata dotychczasowej pozycji Poczty Polskiej na rynku usług zagranicznych jest bardzo prawdopodobna, jeśli uwzględni się aktualny potencjał administracji poczt niemieckiej, holenderskiej, francuskiej i szwedzkiej już działających na terenie naszego kraju. Ocenia się, że spadek przychodów przedsiębiorstwa z tego tytułu może mieć znaczenie dla wywiązania się Poczty Polskiej z nałożonych ustawą – Prawo pocztowe zadań operatora publicznego, tj. zapewnienia świadczenia usług powszechnych o określonej jakości na jednolitych warunkach, na terenie całego kraju i po przystępnej cenie.

Ponadto, stosownie do ustaleń podjętych na posiedzeniu ZPKIE w dniu 12 grudnia 2003 r., w projekcie ustawy uwzględniono zalecenie usunięcia z obszaru usług zastrzeżonych usługi przekazu pocztowego, która nie jest objęta postanowieniami dyrektywy 39/2002/WE (art. 1 pkt 2 lit. a noweli).

Ad 1) i 3) Proponowana w art. 1 pkt 3 noweli zmiana dotyczy zobowiązania operatora publicznego do doręczania przesyłek listowych przyjętych do przemieszczenia i doręczenia w ramach powszechnej usługi pocztowej w określonych terminach (art. 48a ustawy – Prawo pocztowe). Jednocześnie, w przypadku gdy operator doręczy przesyłkę po tych terminach nadawca, a w określonych przypadkach adresat, będzie mógł złożyć skargę z tego tytułu. Dookreślono także tryb wnoszenia skarg z tytułu opóźnionego doręczenia przesyłek listowych.

Możliwość wniesienia skargi z tytułu opóźnionego doręczenia przesyłki listowej stanowi realizację art. 19 dyrektywy 97/67/WE Parlamentu

Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług zmienionej dyrektywą 2002/39/WE, zgodnie z którym państwa członkowskie zostały zobowiązane do określenia procedur rozpatrywania reklamacji/skarg w szczególności w przypadkach zaginięcia, ubytku zawartości, uszkodzenia przesyłki lub braku zgodności z normami jakości usług i ustanowienia, tam gdzie uznają to za właściwe, systemu rekompensat (odszkodowań). Problemy te zostały uregulowane w ustawie z dnia 12 czerwca 2003 r. – Prawo pocztowe (art. 57-62 reklamacje i związane z nimi odszkodowania), z wyjątkiem zgodności z normami jakości usług powszechnych w zakresie terminowości doręczeń przesyłek listowych, które zostały określone w projekcie (art. 48a bez odszkodowania).

Normy te określone zostaną (zgodnie z delegacją art. 46 ust. 3 pkt 1 lit. a) w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw łączności w sprawie warunków wykonywania powszechnych usług pocztowych przez operatora publicznego. Stosownie do tych norm ustalonych dla obrotu krajowego na poziomie zapewniającym realizację norm wspólnotowych proponuje się za opóźnione doręczenie przesyłki listowej traktować doręczenie w czwartym dniu po dniu nadania – w przypadku przesyłki najszybszej kategorii i odpowiednio w szóstym dniu – w przypadku przesyłki niebędącej przesyłką najszybszej kategorii. Takie rozwiązanie przyjęto podobnie jak to ma miejsce w Wielkiej Brytanii, mając na uwadze uproszczenie procedury reklamacyjnej. Z uwagi na fakt, że normy terminowości doręczeń wyrażone są w formie procentowego udziału przesyłek doręczonych w danym terminie do ogólnej liczby nadanych przesyłek (np. D+1 dla 82% przesyłek) trudno byłoby realizować uprawnienie do reklamacji z tytułu opóźnionego doręczenia przesyłki, gdyż operator mógłby wskazywać, że przypadek taki dotyczy przesyłki znajdującej się w dozwolonych normą 18% liczby przesyłek, które mogą być doręczone w terminie późniejszym. Przyjęto zatem rozwiązanie polegające na przyznaniu klientowi uprawnień do wniesienia skargi (bez prawa do odszkodowania, jak to ma miejsce w przypadku reklamacji) określając

jednocześnie terminy graniczne doręczeń odpowiednio 4 i 6 dni (w korelacji z terminami określonymi w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw łączności w sprawie warunków wykonywania powszechnych usług pocztowych przez operatora publicznego) upoważniająca do wniesienia skargi.

Podobne rozwiązanie polegające na możliwości zgłoszenia reklamacji z tytułu opóźnionego doręczenia przesyłki listowej bez prawa do odszkodowania zastosowano np. w Szwecji, gdzie jako opóźnioną przesyłkę traktuje się każdą niedoręczoną w terminie D+1 i D+3 (dla przesyłek poleconych i z podaną wartością standard doręczenia ustalono odrębnie jako D+1). Natomiast w Niemczech uznano, że wysoki wskaźnik doręczeń osiągany przez Deutsche Post AG sprawia, że przyznanie prawa do wnoszenia reklamacji z tytułu opóźnionego doręczenia przesyłki listowej jest bezprzedmiotowe. W przypadku niewykonania standardów niemiecki organ regulacyjny ma uprawnienia do nałożenia kary pieniężnej na Deutsche Post AG (regulacje ustalają kwotowo maksymalną wysokość kary).

W związku z wprowadzeniem instytucji skargi z tytułu opóźnionego doręczenia przesyłki listowej zaproponowano dodanie w art. 44 po ust. 1 nowego ust. 1a (art. 1 pkt 1 noweli) rozszerzając obowiązek operatora publicznego w zakresie przedkładania prezesowi URTiP w ramach sprawozdania z działalności pocztowej w poprzednim roku o informację o liczbie skarg z tytułu opóźnionego doręczenia przesyłek listowych w podziale na skargi związane z doręczaniem przesyłek najszybszej kategorii i niebędące przesyłkami najszybszej kategorii.

Ad 4) Zmiana brzmienia art. 50 ust. 3 Prawa pocztowego stanowi implementację w art. 1 pkt 2 dyrektywy 2002/39/WE zmieniającej art. 12 dyrektywy 97/67/WE, zgodnie z którym państwa członkowskie UE zostały zobowiązane do wprowadzenia regulacji gwarantujących, aby operatorzy świadczący usługi powszechne przy ustalaniu taryf specjalnych dla nadawców przesyłek masowych lub wykonujących samodzielnie część spośród wszystkich czynności związanych z usługą pocztową standardowo wykonywanych przez

operatora, stosowali zasady przejrzyste i zapewniające równość w traktowaniu podmiotów co do taryf i związanych z nimi warunków. W taryfach specjalnych uwzględnione powinny być koszty nieponiesione w porównaniu do zwykłej usługi pokrywającej pełen zakres oferowanych świadczeń. Opłaty powinny być zatem niższe niż standardowe, gdyż niektóre czynności takie, jak np. pakowanie czy sortowanie dokonywane są zgodnie z warunkami umowy o świadczenie usługi przez nadawcę, nie zaś przez operatora. Ze względu na równe traktowanie wszystkich nadawców, a także wyeliminowanie uznaniowości przy ustalaniu opłat specjalnych kryteria ustalania poziomu tych opłat zostaną określone w regulaminie świadczenia usług powszechnych, który dostępny jest we wszystkich placówkach operatora gdzie świadczone są te usługi (art. 1 pkt 4 lit. b noweli).

Ad 5) Kolejna nowa regulacja (art. 1 pkt 5 noweli) dotyczy uzupełnienia ustawy – Prawo pocztowe o art. 50a, który implementuje art. 1 pkt 2 Dyrektywy 2002/39/WE (zmieniający art. 12 dyrektywy 97/67/WE), stanowiący, że wzajemne subsydiowanie usług powszechnych poza obszarem zastrzeżonym z przychodów z usług w tym obszarze jest zabronione, z wyjątkiem sytuacji, gdy ma to miejsce w rozmiarze niezbędnym do wywiązania się przez operatora ze szczególnych zobowiązań w zakresie powszechnych usług nałożonych w obszarach konkurencji.

Wzorem innych państw członkowskich UE zastosowano tu regułę ogólną zakazującą generalnie dofinansowywanie jednych usług z zysków osiąganych na innych usługach, co jest realizacją art. 81-86 Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską określających reguły konkurencji w odniesieniu do przedsiębiorstw.

Jednocześnie zobowiązano operatora do uzyskania opinii Prezesa URTiP w zakresie zasadności uruchomienia subsydiowania przed uruchomieniem tego mechanizmu. Opinia ta będzie wydana na podstawie szczegółowego uzasadnienia co do zaistnienia okoliczności warunkujących uruchomienie subsydiowania jakie zobowiązany będzie przedłożyć operator występujący z wnioskiem o opinię Prezesa URTiP.

Prezes URTiP będzie dodatkowo dysponował informacjami dotyczącymi sytuacji ekonomicznej operatora na podstawie sprawozdania finansowego, którego obowiązek przedłożenia wynika z art. 52 ust. 6 ustawy – Prawo pocztowe. Wraz ze sprawozdaniem przedkładana jest opinia biegłego rewidenta w zakresie jego zgodności z przepisami ustawy o rachunkowości oraz spełnienia wymogów określonych w art. 52 ust. 1 i 2 (stosownie do przepisu art. 52 ust. 6).

Rozmiar ewentualnego subsydiowania dopuszczonego ustawą określany jest na podstawie porównania przychodów z usług powszechnych nie będących usługami zastrzeżonymi z kosztami świadczenia tych usług z zachowaniem określonych:

- w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 46 ust. 3 ustawy – Prawo pocztowe warunków dostępności do usług powszechnych, tj. liczby i rozmieszczenia placówek operatora oraz jakości wyznaczonej wskaźnikiem terminowości doręczeń,
- w art. 3 pkt 25 ustawy minimalnej liczby dni w tygodniu kiedy usługi powszechne powinny być świadczone oraz minimalnej częstotliwości opróżniania nadawczej skrzynki pocztowej i doręczania przesyłek.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

I. Podmioty, na które będzie oddziaływać ustawa:

- 1) operator publiczny, tj. zgodnie z art. 46 ust. 2 ustawy – Prawo pocztowe – państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej „Poczta Polska”, który jest ustawowo zobowiązany do świadczenia usług powszechnych,
- 2) operatorzy prywatni świadczący usługi pocztowe,
- 3) konsumenci.

Zawarte w ustawie regulacje określające dalszy etap liberalizacji rynku pocztowego po 1 stycznia 2006 r. ograniczą zakres usług pocztowych zastrzeżonych dla operatora publicznego, a tym samym stworzą warunki prawne dla rozszerzenia konkurencji. Spodziewany wzrost zainteresowania podmiotów prywatnych tym segmentem rynku sprzyjać będzie podwyższeniu jakości usług powszechnych,

lepszemu dostosowaniu oferty usługowej do potrzeb konsumentów, a także racjonalizacji kosztów świadczenia tych usług. Ten ostatni element jest niezwykle istotny z punktu widzenia konsumentów, gdyż znajdzie swoje bezpośrednie odzwierciedlenie w polityce cenowej operatorów pocztowych.

Wprowadzenie obowiązku stosowania przez operatora świadczącego usługi powszechne przy ustalaniu tzw. „taryf specjalnych” przejrzystości i równości w traktowaniu nadawców, zarówno co do wysokości opłat jak i warunków, ograniczy uznaniowość operatora przy zawieraniu z nimi umów na świadczenie usług pocztowych. W szczególności dotyczy to przypadków, gdy część czynności związanych z usługą pocztową wykonywana jest przez nadawcę (np. przygotowanie przesyłek do dalszego przemieszczenia), w związku z czym operator nie ponosi kosztów związanych z realizacją tej fazy usługi. Regulacja ta stanowi uszczegółowienie powszechnej zasady wyrażonej w dyrektywie 97/67/WE stosowania przez operatora jednolitych cen na usługi powszechne, jeżeli świadczone są w porównywalnych warunkach.

Regulacja dotycząca zakazu subsydiowania usług powszechnych niezastrzeżonych z dochodów uzyskiwanych z usług zastrzeżonych, jeżeli nie jest to niezbędne dla wywiązania się z nałożonego obowiązku świadczenia usług powszechnych, eliminować będzie przypadki nadużywania przez operatora publicznego pozycji jaką dają mu gwarantowane ustawą prawa wyłączne w zakresie obszaru usług zastrzeżonych, dla zakłócania warunków konkurencji w obszarze usług podlegających zasadom gry rynkowej.

Możliwość wniesienia przez konsumenta skargi z tytułu niewłaściwego wykonania usługi powszechnej polegającego na opóźnionym doręczeniu przesyłki listowej stanowi dodatkowe obok reklamacji uprawnienie w dochodzeniu swoich praw związanych z realizacją umowy o świadczenie usługi powszechnej. Stanowi też istotny instrument stymulujący jakość świadczenia usług przez operatora publicznego (liczba wniesionych skarg będzie jednym z elementów oceny działalności operatora publicznego dokonywanej przez Prezesa URTiP).

II. Skutki finansowe dla:

1) budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego

Ustawa nie rodzi skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

2) operatora świadczącego usługi powszechne

Kolejny etap liberalizacji rynku pocztowego polegający na obniżeniu granicy wagowej obszaru usług zastrzeżonych dla operatora publicznego z dniem 1 stycznia 2006 r. do 50 g, a także obniżenie granicy cenowej tego obszaru do 2,5-krotności ceny pobieranej przez tego operatora za przesyłkę z korespondencją najniższego przedziału wagowego i najszybszej kategorii rodzi konsekwencje finansowe dla państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej Poczta Polska.

Analiza struktury strumieni przesyłek listowych Poczty Polskiej wskazuje, że przesyłki listowe (obróć krajowy i zagraniczny) o wadze pomiędzy 350 g a 50 g stanowią ok. 12,3% całego obrotu listowego w ujęciu ilościowym i odpowiednio 14,7% w ujęciu wartościowym. Biorąc pod uwagę wielkość przychodów osiągniętych w 2002 r. ograniczenie obszaru zastrzeżonego z 350 g obowiązującego od dnia uzyskania przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej do 50 g z dniem 1 stycznia 2006 r. skutkowałoby spadkiem przychodów Poczty Polskiej uzyskiwanych z przesyłek listowych o ok. 419,4 mln PLN w skali roku (co stanowi ok. 7,3% przychodów ogółem przedsiębiorstwa), przy czym jest to tzw. czarny scenariusz, tj. zakładający, że cała zliberalizowana poczta przejęta byłaby przez innych operatorów.

Jest to tylko potencjalne zagrożenie gdyż aktualnie Poczta Polska jest jedynym operatorem w Polsce dysponującym siecią placówek umożliwiającą świadczenie usług na terenie całego kraju, co jest podstawowym atutem tego przedsiębiorstwa. Dzięki temu, a także stale podnoszonej jakości świadczonych usług, Poczta Polska może skutecznie konkurować z prywatnymi operatorami. Blisko 3 letni okres jaki dzieli termin wejścia w życie regulacji dotyczącej obniżenia granicy wagowej obszaru zastrzeżonego do 50 g będzie wykorzystany dla restrukturyzacji przedsiębiorstwa umożliwiającej działanie w warunkach zwiększonej konkurencji. W związku z tym, a także biorąc pod uwagę, że ekspansja operatorów prywatnych dotyczy głównie

usług ekspresowych (z wartością dodaną) nie zaś powszechnych, ocenia się, że realny ubytek rynku przesyłek listowych będzie znacznie niższy.

Ponadto wejście Polski do Unii Europejskiej może stworzyć nowe możliwości zwiększenia przychodów operatora publicznego, przykładowo Poczta Polska przewiduje, że może znacząco wzrosnąć ilość przesyłek wysyłanych za granicę zawierających materiały reklamowe, gazety i czasopisma nadawane w postaci przesyłek ciężkich, o masie powyżej 350 g, a nawet 500 g.

III. Wpływ na rynek pracy

Dalsza liberalizacja rynku pocztowego sprzyjać będzie angażowaniu się przedsiębiorców w tę dziedzinę gospodarki narodowej, co powinno skutkować zwiększeniem liczby miejsc pracy.

Zatrudnienie w Poczcie Polskiej powinno być utrzymane na stabilnym poziomie z ewentualną możliwością przesunięcia części pracowników na stanowiska bezpośrednio związane z obsługą klientów w związku ze stałym podwyższaniem jakości świadczenia usług, a także na stanowiska związane z nową gamą usług (finansowe, logistyczne) rozwijanych przez przedsiębiorstwo.

IV. Wpływ na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Postępująca liberalizacja rynku pocztowego może zwiększyć zainteresowanie zagranicznych operatorów rynkiem pocztowym w Polsce, szczególnie dotyczy to operatorów europejskich. Implementacja prawa wspólnotowego w dziedzinie poczty do krajowego porządku prawnego włącza nasz kraj w proces tworzenia jednolitego europejskiego rynku usług pocztowych, co sprzyja rozwojowi współpracy, a także umacnianiu konkurencji w tym sektorze gospodarki narodowej.

V. Wpływ na sytuację i rozwój regionalny

Kolejny etap liberalizacji rynku pocztowego po 1 stycznia 2006 r. może zwiększyć liczbę operatorów prywatnych, w szczególności w regionach o zwiększonym

zapotrzebowaniu na usługi pocztowe (duże aglomeracje miejskie, uprzemysłowione regiony kraju).

VI. Przeprowadzone konsultacje społeczne

Przepisy projektu były konsultowane z Poczta Polska jako jedynym operatorem świadczącym usługi pocztowe. Poczta Polska, z jednej strony, uznając konieczność implementacji prawa wspólnotowego w zakresie dalszej liberalizacji rynku pocztowego, z drugiej zaś, upatruje zagrożenie dla sytuacji ekonomicznej przedsiębiorstwa, jakie może powstać skutkiem obniżenia obecnych przychodów z usług listowych z chwilą dalszego otwarcia rynku przesyłek listowych na konkurencję po 1 stycznia 2006 r.

Ponadto projekt konsultowany był z organizacjami zrzeszającymi operatorów prywatnych takich jak Forum Przewoźników Ekspresowych i Stowarzyszenie Marketingu Bezpośredniego, a także z dwoma dużymi operatorami nie należącymi do tych organizacji, tj. Spedpol Sp. z o.o. i Masterlink Express Sp. z o.o. Zarówno organizacje te, jak i operatorzy pozytywnie ocenili zapisy projektu wprowadzające dalszą liberalizację rynku usług pocztowych w Polsce.

Jednocześnie Forum Przewoźników Ekspresowych podniosło kwestię uzupełnienia zapisów noweli o regulacje dotyczące zatwierdzania cennika usług powszechnych świadczonych przez operatora publicznego w kształcie, który był omawiany przez parlamentarzystów w trakcie prac nad ustawą – Prawo pocztowe. Propozycje te były dyskutowane w ramach prac sejmowej Komisji Nadzwyczajnej ds. rozpatrzenia projektu ww. ustawy, w posiedzeniach której uczestniczyli także przedstawiciele Forum Przewoźników Ekspresowych – jednakże nie zostały przez Komisję przyjęte.

W ramach konsultacji społecznych projekt został przekazany Stowarzyszeniu Konsumentów Polskich, które nie zgłosiło uwag do proponowanych regulacji oraz Federacji Konsumentów i Forum Związków Zawodowych, które do chwili obecnej nie przedstawiły swojej opinii do projektu.

Ponadto projekt został umieszczony na stronach internetowych Ministerstwa Infrastruktury.

UZASADNIENIE DOSTOSOWAWCZEGO CHARAKTERU PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY – PRAWO POCZTOWE

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo pocztowe ma na celu dokonanie transpozycji postanowień Dyrektywy 2002/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 czerwca 2002 r. zmieniającej Dyrektywę 97/67/WE w zakresie dalszego otwarcia na konkurencję wspólnotowych usług pocztowych.

Projekt ustawy ma także na celu dostosowanie do prawa Unii Europejskiej przepisów ustawy z dnia 12 czerwca 2003 r. – Prawo pocztowe w zakresie usunięcia z obszaru zastrzeżonego usługi przekazu pocztowego (art. 1 pkt 2(a) projektu ustawy).

Projekt ustawy wdraża do polskiego porządku prawnego postanowienia Dyrektywy 2002/39/WE w zakresie:

- określenia zgodnie z postanowieniami załącznika XII, pkt 12 Traktatu Akcesyjnego terminu kolejnego etapu liberalizacji rynku pocztowego (art. 1 pkt 2 w zw. z art. 2 projektu ustawy);
- wprowadzenia przepisów dotyczących zasad stosowania przez operatora świadczącego usługi powszechne tzw. "taryf specjalnych" (art. 1 pkt 4 projektu ustawy);
- zakazu wzajemnego subsydiowania usług powszechnych poza obszarem zastrzeżonym z przychodów z usług w tym sektorze (art. 1 pkt 5 projektu ustawy);
- wprowadzenia przepisu dotyczącego określenia odpowiedzialności operatora publicznego za nienależyte wykonanie usługi powszechnej w przypadku braku zgodności z normami jakości usług (art. 1 pkt 1 i 3 projektu ustawy).

Przyjęcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo pocztowe w powyższym zakresie i w terminie pozwalającym na wejście jej przepisów w życie z dniem 1 maja 2004 r. wynika z zobowiązań akcesyjnych Rzeczypospolitej Polskiej zawartych w art. 2 Traktatu Akcesyjnego.

**URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**

MINISTER
Prof. dr hab. Danuta Hübner

Min. DH- 4429 /03/DPE-api

Warszawa, 29 grudnia 2003 r.

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo pocztowe z prawem Unii Europejskiej wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (DZ. U. Nr 106 poz. 49), przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

Danutę Hübner
W związku z przedłożonym projektem ustawy o zmianie ustawy Prawo pocztowe (RM-10-214-03) pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

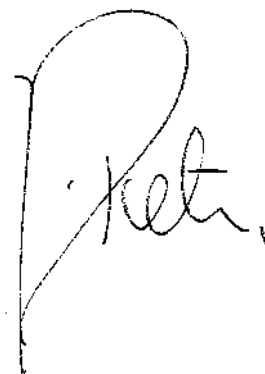
- I. Nowelizacja ustawy Prawo pocztowe dokonywana jest w związku z koniecznością implementacji postanowień Dyrektywy 2002/39/WE z dnia 10 czerwca 2002 roku zmieniającej Dyrektywę 97/67/WE (Dz. Urz. WE L 176, 05.07.2002 str. 21-25). Jednocześnie nowelizacja ma na celu usunięcie przepisów niezgodnych z postanowieniami Dyrektywy 97/67/WE ujawnionych podczas prac nad ustawą Prawo pocztowe.
- II. Projekt ustawy prawidłowo transponuje postanowienia Dyrektywy 2002/39/WE w zakresie:
 - zmienionego art. 7 Dyrektywy Pocztovej poprzez wprowadzenie w art. 1 pkt 2 w zw. z art. 2 projektu ustawy terminu kolejnego etapu liberalizacji rynku pocztowego uwzględniającego w tym zakresie postanowienia załącznika XII, pkt 12 Traktatu Akcesyjnego,
 - zmienionego art. 12 Dyrektywy Pocztovej poprzez wprowadzenie w art. 1 pkt 4 projektu ustawy zasady stosowania przez operatora świadczącego usługę powszechną specjalnej taryfy,
 - zmienionego art. 12 Dyrektywy Pocztovej poprzez wprowadzenie w art. 1 pkt 5 projektu ustawy zakazu wzajemnego subsydiowania usług powszechnych poza obszarem zastrzeżonym z przychodów z usług w tym sektorze,
 - zmienionego art. 19 Dyrektywy Pocztovej poprzez określenie w art. 1 pkt 1 i 3 projektu ustawy procedury rozpatrywania skarg za nienależyte wykonanie usługi powszechnej w przypadku braku zgodności z normami jakości usług.

Art. 1 pkt 2(a) projektu ustawy usuwa z obszaru zastrzeżonego ustawy Prawo pocztowe usługę świadczenia przekazów pocztowych (art. 47 ust.1 pkt 4 ustawy). Usunięcie usługi świadczenia przekazu pocztowego z obszaru zastrzeżonego jest niezbędne ze względu na doprowadzenie do zgodności ustawy z postanowieniami dyrektywy 97/67/WE, której art. 7 ust. 1 podaje zamknięty katalog usług pocztowych, który może być zastrzeżony dla operatora świadczącego usługi powszechne. Zamknięty katalog usług zastrzeżonych obejmuje: przyjmowanie, sortowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek z korespondencją, zarówno za pomocą usługi przyspieszonego doręczenia, jak i zwykłej w ramach limitów wagowych i cenowych. Takie zdefiniowanie obszaru zastrzeżonego wyklucza możliwość zarezerwowania tej usługi dla operatora świadczącego usługę powszechną. Ponadto, rozszerzenie zakresu zastrzeżonego stanowiłoby naruszenie art. 86 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, który zakazuje przyznawania podmiotom gospodarczym praw wyłącznych, które są sprzeczne z podstawowymi regułami konkurencji.

- III. Mając na uwadze potrzebę wzmocnienia pozycji Prezesa Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty, co byłoby realizacją postanowień zmienionego art. 22 Dyrektywy Pocztovej, należy rozważyć w trakcie dalszych prac legislacyjnych nad projektem ustawy dodanie przepisów umożliwiających Prezesowi URTiP zatwierdzanie regulaminu świadczenia usługi powszechnej oraz cennika tych usług, co zapewniłoby kontrolę nad poziomem cen usług powszechnych. Na brak takiej możliwości zwracała uwagę stronie polskiej Komisja Europejska.

W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, iż przedłożony projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Wojciech Hałka
Podsekretarz Stanu, Ministerstwo Infrastruktury

TABELA ZBIEŻNOŚCI

do projektu ustawy o zmianie ustawy – *Prawo pocztowe*

UE	JUE	JPL	Treść	Przepisy intertemporalne	Uwagi
Dyrektywa 97/67WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług (Dz.Urz.WE L 015, 21.01.1998) zmieniona Dyrektywą 2002/39WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 czerwca 2002r. w zakresie dalszego otwarcia na konkurencję wspólnotowych usług pocztowych (Dz.Urz.WE L 176, 05.07.2002)	Art. 7 ust.1 i 2	Art. 1 pkt 2 lit b i c	Obniżenie granicy wagowej i cenowej obszaru zastrzeżonego odpowiednio do 50g dla przesyłkę z korespondencja i 2,5- krotności opłaty za przesyłkę najniższego przedziału wagowego (zmiana art. 47 ustawy Prawo pocztowe),	Ustawa wchodzi w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, z wyjątkiem art. 1 pkt 2, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2006r. * ustawa publikowana w Dzienniku Ustaw.	Data wejścia w życie przepisów art. 1 pkt 2 wynika z postanowień Traktatu Akcesyjnego w związku z okresem przejściowym ustalonym dla Polski w zakresie tempa liberalizacji rynku pocztowego.
	Art. 12 trzeci tiret	Art. 1 pkt 4	Możliwość zastosowania taryfy specjalnej (zmiana art. 50 ust. 3 ustawy Prawo pocztowe i dodanie nowego ust. 4)		

		Art.1 pkt 5	Zakaz stosowania subsydiowania krzyżowego (dodanie nowego art. 50a do ustawy Prawo pocztowe)		
	Art. 19 akapit pierwszy	Art. 1 pkt. 1 i 3	Ustanowienie prawa klienta do złożenia skargi bez prawa do odszkodowania w przypadku braku zgodności z normami jakości tj z tytułu opóźnionego doręczenia przesyłki listowej (niezależnie od przysługującej reklamacji w przypadku zaginięcia, kradzieży lub uszkodzenia wraz z odszkodowaniem określonym w art. 58 ustawy Prawo pocztowe) (dodanie nowych 44 ust.1a i 48a)		

DYREKTYWA 2002/39/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z dnia 10 czerwca 2002 r.

zmieniająca dyrektywę 97/67/WE w zakresie dalszego otwarcia na konkurencję wspólnotowych usług pocztowych

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 47 ust. 2, art. 55 i 95,

uwzględniając wniosek Komisji¹,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno - Społecznego²,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów³,

stanowiąc zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 251 Traktatu⁴,

a także mając na uwadze, co następuje:

- 1) W rezolucji z dnia 7 lutego 1994 r. w sprawie rozwoju usług pocztowych⁵ Wspólnoty, Rada określiła, jako jeden z głównych celów pocztowej polityki Wspólnoty, pogodzenie dążenia do stopniowej, kontrolowanej liberalizacji rynku pocztowego z trwałą gwarancją świadczenia usługi powszechnej.
- 2) Dyrektywa 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług⁶ ustanowiła regulacyjne ramy dla sektora pocztowego na poziomie Wspólnoty, w tym środki gwarantujące powszechną usługę pocztową, jak i wyznaczenie maksymalnych granic dla usług pocztowych, które Państwa Członkowskie mogą zastrzec dla swojego(-ich) operatora(-ów) świadczącego(-ych) usługi powszechne z zamiarem utrzymania powszechnej usługi pocztowej, oraz plan działań prowadzących do podjęcia decyzji o dalszym otwarciu rynku na konkurencję w celu stworzenia jednolitego rynku usług pocztowych.
- 3) Art. 16 Traktatu podkreśla miejsce zajmowane przez usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym we wspólnych wartościach Unii, oraz w ich roli we wspieraniu spójności społecznej i terytorialnej. Zadaniem państwa jest zadbać o to, by takie usługi

¹ Dz.U. C 337 E z 28.11.2000, str. 220 oraz Dz.U. C 180 E z 26.06.2001, str. 291.

² Dz.U. C 116 z 20.04.2001, str. 99.

³ Dz.U. C 144 z 16.05.2001, str. 20.

⁴ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 14 grudnia 2000 r. (Dz.U. C 232 z 17.08.2001, str. 287), wspólne stanowisko Rady z dnia 6 grudnia 2001 r. (Dz.U. C 110 E z 7.05.2002, str. 37) i decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 marca 2002 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym). Decyzja Rady z dnia 7 maja 2002 r.

⁵ Dz.U. C 48 z 16.02.1994, str. 3.

⁶ Dz.U. L 15 z 21.01.1998, str. 14.

działały w oparciu o zasady i warunki, które pozwolą im spełniać ich funkcje.

- 4) Rezolucje Parlamentu Europejskiego z dnia 14 stycznia 1999 r.⁷ i dnia 18 lutego 2000 r.⁸ w sprawie europejskich usług pocztowych podkreślają społeczną i gospodarczą wagę usług pocztowych i potrzebę utrzymania wysokiej jakości usługi powszechnej.
- 5) Środki stosowane w tej dziedzinie powinny być tak skierowane, by społeczne zadania Wspólnoty zgodnie z art. 2 Traktatu, czyli utrzymanie wysokiego poziomu zatrudnienia i ochrony socjalnej, też zostały osiągnięte jako cele.
- 6) Wiejska sieć pocztowa między innymi w górach i regionach wyspiarskich gra podstawową rolę w procesie włączania działalności gospodarczej do narodowej / globalnej gospodarki i w zachowywaniu spójności pod względem społecznym i pod względem zatrudnienia w wiejskich, górskich i wyspiarskich regionach. Ponadto, wiejskie urzędy pocztowe w górskich i wyspiarskich regionach mogą zapewnić podstawową sieć infrastruktury umożliwiającej powszechny dostęp do nowych technologii telekomunikacyjnych.
- 7) Rada Europejska, podczas sesji w Lizbonie w dniach 23 i 24 marca 2000 r., określiła, jako wnioski Prezydencji dwie decyzje dotyczące usług pocztowych, według których zwrócono się do Komisji, Rady i Państw Członkowskich o podjęcie działań zgodnych z ich odpowiednimi kompetencjami. Działaniami, o podjęcie, których zwrócono się, są: po pierwsze, określenie do końca roku 2000 strategii usunięcia barier w usługach pocztowych, a po drugie, przyspieszenie liberalizacji w dziedzinie usług pocztowych, utrzymując ustanowiony cel, jakim jest osiągnięcie w pełni sprawnego rynku takich usług.
- 8) W Lizbonie Rada Europejska uznała również za podstawowe, by w ramach rynku wewnętrznego i gospodarki prowadzonej w oparciu o wiedzę, w pełni uwzględnić przepisy Traktatu odnoszące się do usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym i do przedsiębiorstw, którym powierza się świadczenie takich usług.
- 9) Komisja dokonała szczegółowego przeglądu sektora pocztowego Wspólnoty, w tym zamawianych badań na temat gospodarczego, społecznego i technologicznego rozwoju w tym sektorze, oraz szeroko konsultowała się z zainteresowanymi stronami.
- 10) Pocztowy sektor Wspólnoty wymaga nowoczesnych ram regulacyjnych, co w szczególności ma na celu wzmocnienie rynku wewnętrznego na usługi pocztowe. Zwiększona konkurencyjność powinna umożliwić sektorowi pocztowemu integrację z alternatywnymi metodami komunikacji i pozwolić, by jakość usług oferowanych dla coraz bardziej wymagających odbiorców rosła.
- 11) Podstawowy cel w postaci ochrony trwałego świadczenia usługi powszechnej spełniającej normy jakości określone przez Państwa Członkowskie zgodnie z art. 3 dyrektywy 97/67/WE na zasadach zgodnych w całej Wspólnocie, może być osiągnięty, jeśli w tej dziedzinie utrzyma się możliwość zastrzegania usług, i równocześnie warunki wysokiej wydajności zapewnionej przez odpowiedni stopień swobody świadczenia usług.

⁷ Dz.U. C 104 z 14.04.1999, str. 134.

⁸ Dz.U. C 339 z 29.11.2000, str. 297.

- 12) Wzrost popytu w obrębie całego sektora pocztowego, przewidywany średnioterminowo, mógłby pomóc w wyrównaniu ewentualnej utraty udziału w rynku, jaką operatorzy świadczący usługi powszechne poniosą w wyniku dalszego otwarcia rynku, a także w dodatkowy sposób chroniłby usługę powszechną.
- 13) Najważniejszymi czynnikami wywołującymi zmiany w zatrudnieniu w sektorze pocztowym są rozwój technologiczny i rynkowe wymogi rosnącej wydajności; z pozostałych czynników otwarcie rynku odgrywa mniej istotną rolę. Otwarcie rynku pomoże rozszerzyć ogólny rozmiar usług pocztowych i wszelkie redukcje poziomu zatrudnienia wśród operatorów świadczących usługi powszechne, wynikające z podjęcia środków w kierunku takiego otwarcia (lub w oczekiwaniu na ich podjęcie) będą wyrównane przez możliwy wzrost zatrudnienia, który pojawi się wśród prywatnych podmiotów gospodarczych i nowych uczestników rynku.
- 14) Należy sformułować na poziomie Wspólnoty harmonogram stopniowego i kontrolowanego otwarcia rynku listów na konkurencję, co pozostawi wszystkim operatorom świadczącym usługi powszechne wystarczająco dużo czasu na zastosowanie dalszych sposobów modernizacji i przeprowadzenie procesu restrukturyzacji wymaganego do zapewnienia ich długookresowej żywotności w nowych warunkach rynkowych. Odpowiedni okres jest potrzebny by umożliwić Państwom Członkowskim przystosowanie ich systemów regulacyjnych do bardziej otwartych warunków funkcjonowania. Jest zatem właściwe, by dalsze otwarcie rynku odbywało się małymi krokami, i składało się z etapów przejściowych realizujących znaczne, ale kontrolowane otwarcie rynku, po których nastąpi ich kontrola i na podstawie jej wyników wysunięta zostanie, jeśli będzie to właściwym rozwiązaniem, propozycja potwierdzająca rok 2009 jako datę zakończenia transformacji rynku wewnętrznego na usługi pocztowe, lub określająca właściwe, alternatywne posunięcie w tym kierunku w świetle uzyskanych wyników.
- 15) Należy zagwarantować, żeby dalsze fazy otwarcia rynku były zarówno istotne jak i możliwe do osiągnięcia w praktyce dla Państw Członkowskich, a także żeby podtrzymywały ciągłość usługi powszechnej.
- 16) Ogólne obniżki do 100 gramów w roku 2003 i 50 gramów w roku 2006 limitu wagi usług, które mogą być zastrzeżone dla operatorów świadczących usługi powszechne, połączone z pełnym otwarciem na konkurencję poczty wychodzącej za granicę, z dopuszczalnymi wyjątkami w niezbędnym rozmiarze, aby zapewnić świadczenie usługi powszechnej, są przykładem stosunkowo prostych, kontrolowanych, niemniej jednak istotnych faz.
- 17) We Wspólnocie przesyłki zwykłej korespondencji ważące między 50 a 350 gramów przynoszą średnio 16% ogólnych dochodów operatorów świadczących usługi powszechne, z czego 9% dotyczy przesyłek zwykłej korespondencji ważących między 100 a 350 gramów, o ile przesyłki z korespondencją wychodzące za granicę i ważące poniżej 50-gramowego limitu wagi przynoszą średnio około dalszych 3% ogólnych dochodów operatorów świadczących usługi powszechne.
- 18) Ograniczenia cen za usługi mogące być przedmiotem zastrzeżenia, odpowiednio trzykrotności w 2003 r. i dwuipółkrotności w 2006 r. taryfy publicznej za przesyłkę z

korrespondencją w pierwszym przedziale wagowym w kategorii najszybszego standardu, są właściwe w połączeniu z limitami wagowymi 100 i 50 gramów, gdy mają one zastosowanie.

- 19) „Direct mail” w większości Państw Członkowskich jest obecnie dynamicznym i rosnącym rynkiem, z perspektywami znacznego wzrostu, a w pozostałych Państwach Członkowskich występuje wyraźny potencjał wzrostu. „Direct mail” jest już w dużej mierze otwarte na konkurencję w sześciu Państwach Członkowskich. Poprawa elastyczności usługi i ich ceny, będące rezultatem konkurencji poprawią pozycję „direct mail” wobec środków alternatywnej komunikacji, co z kolei prawdopodobnie doprowadzi do pojawienia się nowych przesyłek pocztowych, jako dodatkowego efektu tego zjawiska oraz wzmocni pozycję przemysłu pocztowego jako całości. Jednakże w wymiarze koniecznym do zapewnienia świadczenia powszechnej usługi pocztowej, należy ustanowić, że „direct mail” może wciąż pozostać zastrzeżone do wymienionych wyżej limitów wagowych i cenowych.
- 20) Poczta wychodząca za granicę stanowi średnio 3% ogólnych dochodów pocztowych. Otwarcie tej części rynku we wszystkich Państwach Członkowskich, z wyjątkami, których wymaga zapewnienie dostarczenia usługi powszechnej, pozwoliłoby różnym operatorom pocztowym zbierać, sortować i przewozić całą pocztę wychodzącą za granicę.
- 21) Otwarcie poczty przychodzącej z zagranicy na konkurencję pozwoliłoby na obejście 100-gramowych w 2003 r. i 50-gramowych w 2006 r. limitów wagowych poprzez przemieszczenie wysyłania części poczty krajowej w przesyłkach masowych, czego wyniki byłyby nie do przewidzenia. Określanie pochodzenia przesyłek z korespondencją mogłoby w praktyce stworzyć dodatkowe trudności. 100-gramowe i 50-gramowe limity wagowe na przesyłki zwykłej korespondencji przychodzącej z zagranicy i „direct mail”, tak jak na zwykłą korespondencję krajową są praktyczne, dopóki nie stwarzają one ryzyka obejścia ich albo w ten sposób, albo poprzez sztuczne podniesienie wagi pojedynczych przesyłek z korespondencją.
- 22) Wyznaczenie harmonogramu, skierowanego na podjęcie dalszych kroków do pełnego urzeczywistnienia wewnętrznego rynku usług pocztowych, jest ważne zarówno dla długoterminowej żywotności usługi powszechnej jak i dalszego rozwoju nowoczesnej i wydajnej poczty.
- 23) Należy w dalszym ciągu umożliwiać Państwom Członkowskim zastrzeżenie niektórych usług pocztowych dla ich operatorów świadczących usługi powszechne. Takie rozwiązania umożliwią operatorom usług powszechnych zakończenie procesu przystosowywania ich działalności oraz personelu do warunków większej konkurencji bez naruszania ich równowagi finansowej i tym samym bez zagrożenia dla bezpieczeństwa usługi powszechnej.
- 24) Należy zarówno określić nowe limity wagowe i cenowe oraz typy usług, do których mogą mieć zastosowanie, jak i zapewnić możliwość przeprowadzenia kontroli oraz wydania w świetle rezultatów kontroli decyzji podtrzymującej 2009 r. jako datę pełnego urzeczywistnienia wewnętrznego rynku usług pocztowych, lub wskazującej właściwy krok alternatywny w tym kierunku w świetle uzyskanych wyników.

- 25) Środki przyjęte przez Państwo Członkowskie, w tym ustanowienie funduszu kompensacyjnego, lub każda zmiana w jego funkcjonowaniu, stosowaniu, lub dokonywaniu wypłat z niego, mogą obejmować pomoc przyznaną przez Państwo Członkowskie, lub z użyciem zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu, który wymaga uprzedniego powiadomienia Komisji, zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu.
- 26) Idea wydawania koncesji konkurentom w dziedzinie usługi powszechnej może być połączona z wprowadzeniem wymogów zobowiązujących właścicieli takich koncesji do wkładu w dostarczanie usługi powszechnej.
- 27) Dyrektywa 97/67/WE ustanowiła, że Państwa Członkowskie mają wyznaczyć jeden lub więcej krajowych organów regulacyjnych dla sektora pocztowego, które są prawnie oddzielne i funkcjonalnie niezależne od operatorów pocztowych. Z punktu widzenia dynamiki europejskich rynków pocztowych, ważna rola krajowych organów regulacyjnych powinna być potwierdzona i wzmocniona, w szczególności przy wzięciu pod uwagę zadania ochrony przestrzegania zastrzeżenia usług, za wyjątkiem Państw Członkowskich, w których nie dokonano zastrzeżenia usług. Art. 9 dyrektywy 97/67/WE pozwala Państwom Członkowskim wyjść poza jej cele.
- 28) Krajowe organy regulacyjne mogą połączyć wprowadzenie koncesji z wymogami, by odbiorcy usług mieli do dyspozycji przejrzyste, proste i niekosztowne procedury w celu składania reklamacji, niezależnie od tego czy dotyczą one usług świadczonych przez operatorów świadczących usługi powszechne, czy usług świadczonych przez operatorów posiadających zezwolenia, w tym posiadaczy indywidualnych koncesji. Może okazać się właściwe, by takie procedury były do dyspozycji użytkowników wszystkich usług pocztowych, powszechnych i innych. Takie procedury powinny zawierać procedury służące do określenia odpowiedzialności w przypadku zaginięcia lub uszkodzenia przesyłanych przesyłek.
- 29) Operatorzy świadczący usługi powszechne zwykle oferują usługi, na przykład dla przedsiębiorstw, firm zbierających pocztę dla różnych klientów oraz dla podmiotów wysyłających przesyłki masowe, pozwalając na wysyłkę poczty z różnych miejsc i na różnych warunkach w porównaniu ze standardowymi usługami listowymi. W ten sposób operatorzy świadczący usługi powszechne powinni stosować się do zasad przejrzystości i równości w traktowaniu podmiotów, zarówno między różnymi osobami trzecimi, jak i między osobami trzecimi a operatorami świadczącymi usługi powszechne dostarczającymi równoważne usługi. Takie usługi koniecznie powinny być również dostępne dla klientów prywatnych korzystających z poczty w podobnych warunkach, przy wzięciu pod uwagę potrzebę równości w traktowaniu podmiotów w dostarczaniu usług.
- 30) W celu powiadamiania Parlamentu Europejskiego i Rady o rozwoju wewnętrznego rynku usług pocztowych, Komisja powinna regularnie przedkładać tym instytucjom sprawozdania w zakresie stosowania niniejszej dyrektywy.
- 31) Należy przesunąć na dzień 31 grudnia 2008 r. datę wygaśnięcia dyrektywy 97/67/WE. Data ta nie ma wpływu na procedury zezwoleń, ustanowione w Państwach Członkowskich na podstawie dyrektywy 97/67/WE.

- 32) W związku z powyższym dyrektywa 97/67/WE powinna zostać zmieniona.
- 33) Niniejsza dyrektywa nie narusza stosowania zawartych w Traktacie zasad konkurencji i swobody świadczenia usług, jak wyjaśnia się szczegółowo w Obwieszczeniu wydanym przez Komisję w sprawie stosowania zasad konkurencji w sektorze pocztowym i oszacowania pewnych środków państwowych odnoszących się do usług pocztowych⁹,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

W dyrektywie 97/67/WE wprowadza się następujące zmiany:

1. Art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 7

1. W zakresie koniecznym do utrzymywania usług powszechnych, Państwa Członkowskie mogą w dalszym ciągu zastrzegać usługi dla operatora(-ów) świadczącego(-ych) usługi powszechne. Usługi te są ograniczone do przyjmowania, sortowania, przemieszczania i doręczania krajowej korespondencji, jak i korespondencji przychodzącej z zagranicy, zarówno za pomocą usługi przyspieszonego doręczenia, jak i zwykłej, w ramach obu następujących limitów wagowych i cenowych. Limit wagowy wynosi 100 gramów od dnia 1 stycznia 2003 r. i 50 gramów od dnia 1 stycznia 2006 r. Te limity wagowe nie mają zastosowania od dnia 1 stycznia 2003 r. jeśli cena jest wyższa lub równa trzykrotności publicznej opłaty za przesyłkę z korespondencją w pierwszym przedziale wagowym najszybszej kategorii, i od dnia 1 stycznia 2006 r., jeśli cena jest wyższa lub równa dwuipółkrotności tej opłaty.

W przypadku usług pocztowych podlegających zwolnieniu z opłaty dla osób niewidomych i niedowidzących, można dopuścić wyjątki w ograniczeniach wagowych i cenowych.

W zakresie koniecznym do zapewnienia świadczenia usług powszechnych, „direct mail” może nadal być zastrzeżone w ramach tych samych limitów wagowych i cenowych.

W zakresie koniecznym do zapewnienia świadczenia usług powszechnych, na przykład, gdy niektóre sektory działalności pocztowej są już zliberalizowane lub z uwagi na specyficzne cechy typowe dla usług pocztowych w Państwie Członkowskim, poczta wychodząca za granicę może być w dalszym ciągu zastrzeżona w obrębie tych samych wagowych i cenowych limitów.

2. Wymiana dokumentów nie może być zastrzeżona.

3. Komisja zakończy przyszłe badania, które oszacują, w stosunku do każdego Państwa Członkowskiego wpływ, jaki wywrze na usługi powszechne pełne zakończenie transformacji pocztowego rynku wewnętrznego w 2009 r. W oparciu o wnioski

⁹ Dz.U. C 39 z 6.02.1998, str. 2.

wynikające z badań, Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie do dnia 31 grudnia 2006 r. sprawozdanie wraz z propozycją potwierdzającą, stosownie do potrzeb, datę 2009 r. jako termin pełnego zakończenia transformacji pocztowego rynku wewnętrznego lub określającą inne kroki wynikające z wniosków z przeprowadzonych badań.”;

2. W art. 12 dodaje się tiret w brzmieniu:

- „- w każdym przypadku, gdy operatorzy świadczący usługi powszechne stosują taryfy specjalne, na przykład na usługi dla podmiotów gospodarczych, podmiotów wysyłających przesyłki masowe, lub firm zbierających pocztę od innych klientów, będą stosować zasady przejrzystości i równości w traktowaniu podmiotów w odniesieniu zarówno do taryf jak i do związanych z nimi warunków. W taryfach uwzględnia się nieponiesione koszty, w porównaniu do ceny zwykłej usługi pokrywającej pełen zakres oferowanych świadczeń, jak przyjmowanie, przemieszczanie, sortowanie i doręczanie pojedynczych przesyłek pocztowych, a także, wraz z towarzyszącymi im warunkami, stosuje się jednakowo zarówno między różnymi osobami trzecimi, jak i między nimi, a operatorami świadczącymi usługi powszechne dostarczającymi równoważne usługi. Wszelkie takie taryfy zostaną także udostępnione klientom prywatnym, którzy korzystają z usług na podobnych warunkach,
- subsydiowanie krzyżowe powszechnych usług pocztowych poza sektorem zastrzeżonym, z dochodów z usług w zastrzeżonym sektorze jest zakazane, z wyjątkiem przypadków, gdy ma to miejsce w rozmiarze, co, do którego wykazano, że jest to ściśle konieczne do wypełnienia zobowiązań charakterystycznych dla pocztowych usług powszechnych nałożonych w obszarze konkurencji. Z wyjątkiem Państw Członkowskich, gdzie nie ma zastrzeżonych usług, krajowe organy regulacyjne przyjmą w tym celu środki, o których powiadomią Komisję.”;

3. W art. 19 akapit pierwszy i drugi otrzymują brzmienie:

„Państwa Członkowskie zapewnią przejrzyste, proste i niekosztowne procedury, które zostaną sporządzone w celu postępowania z reklamacjami użytkowników, w szczególności w przypadkach dotyczących zaginięcia, kradzieży, uszkodzenia lub braku zgodności z normami jakości usługi (w tym procedury określające odpowiedzialność w sprawach, w których występuje więcej niż jeden operator).

Państwa Członkowskie mogą postanowić, że zasada ta jest również stosowana do osób korzystających z usługi, która jest:

- poza zakresem usług powszechnych określonych w art. 3, oraz
- w zakresie usług powszechnych określonych w art. 3, ale które nie są świadczone przez operatora świadczącego usługi powszechne.

Państwa Członkowskie podejmą działania w celu zapewnienia, że procedury określone w akapicie pierwszym umożliwią rozstrzygnięcie sporów w sposób sprawiedliwy i szybki, wraz z ustanowieniem tam, gdzie uznano to za właściwe, systemu zwrotu

kosztów i/lub rekompensaty.”;

4. W art. 22 akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„Szczególne zadanie krajowych organów regulacyjnych polega na zapewnieniu zgodności z obowiązkami wynikającymi z niniejszej dyrektywy i, gdzie sytuacja tego wymaga, na uchwalaniu szczególnych procedur i instrumentów kontroli zapewniających przestrzeganie zastrzeżonych usług. Można im także powierzyć odpowiedzialność za zapewnienie zgodności z regułami konkurencji w sektorze pocztowym.”

5. Art. 23 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 23

Z zastrzeżeniem art. 7 ust. 3, co dwa lata, nie później niż do dnia 31 grudnia 2004 r., Komisja przedłoży sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w sprawie stosowania niniejszej dyrektywy, łącznie z odpowiednimi informacjami o rozwoju sektora, szczególnie aspektów gospodarczych, społecznych, związanych z zatrudnieniem i technologią, a także jakością usług. Do sprawozdania będą dołączone, gdzie sytuacja tego wymaga, wnioski dla Parlamentu Europejskiego i Rady.”;

6. Art. 27 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 27

Przepisy niniejszej dyrektywy, z wyjątkiem art. 26, tracą moc z dniem 31 grudnia 2008 r. chyba że zostanie inaczej postanowione zgodnie z art. 7 ust. 3. Data ta nie pozostaje w sprzeczności z procedurami zezwoleń, opisanymi w art. 9.”

Artykuł 2

1. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie nie później niż do dnia 31 grudnia 2002 r. przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

2. Państwa Członkowskie prześlą Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinach objętych niniejszą dyrektywą.

Artykuł 3

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 4

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu, dnia 10 czerwca 2002 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

P. COX

Przewodniczący

W imieniu Rady

J. PIQUÉ I CAMPS

Przewodniczący

LISTA PRZEKAZANYCH DOKUMENTÓW
DO
PROJEKTU USTAWY
O ZMIANIE USTAWY – PRAWO POCZTOWE

przyjętego przez Radę Ministrów
w dniu 23 grudnia 2003 r.

Obszar Negocjacyjny: „Telekomunikacja i technologie informacyjne”
Narodowy Program Przygotowania do Członkostwa Polski w Unii Europejskiej:
Rozdział 19

1.	Deklaracja dotycząca dostosowawczego charakteru projektu ustawy wraz z uzasadnieniem jego dostosowawczego charakteru
2.	Projekt ustawy wraz z uzasadnieniem
3.	Zestawienie przepisów dostosowujących projektowanej ustawy z odpowiednimi przepisami Unii Europejskiej (tabela zgodności)
4.	Opinia Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej wydana dnia 29 grudnia 2003 roku
5.	Tłumaczenie na język polski Dyrektywy 2002/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 czerwca 2002 r. zmieniającej dyrektywę 97/67/WE w zakresie dalszego otwarcia na konkurencję wspólnotowych usług pocztowych